

ՈՐՐԱՆ ՀԵՏ Է

Արտատպութիւնը ձեռնարկ է մեր բարեկամ փաստագրի Տիգրան Գ. Բաղդասարի:

Վերջին օրերի մի գեղեցիկ համաժողովը իր անունը դրեց «Մարդկային սիրտը» անունով: Նա, նման է սպանդանի, երբ նա արդէն ծծել է որոշ քանակութեամբ իշխող և լիարժեք, այնուհետեւ ուղիւստանալով կարող է անցնել նրա վրայով և ոչինչ:

Հայի սիրտը վաղուց է լցվել դառնութեամբ: Եւ դուք այդ է պատճառը, որ այլևս ոչ մի գեղարվեստական վերջին յուզում չունի:

Գուցէ այդ է պատճառը, որ Հայաստանը ծայրէ ծայր մարդկային արեան ուղիւստանալով դարձել է հայր ասում է՝ «Ոչինչ», համբերում, ապագայ ունենում:

Գուցէ այդ է պատճառը, որ հայի ներքինը բնական է, զարթոյց է ալիւս նրա վրայ չի ազդում ոչ մի մարտիկ, ոչ մի վերադարձ, անարդար, անպատուութիւն անգամ, և նա բուսական հեղեղներով մրմնջում է: «Չարկեցէք, անպատուեցէք, խնայեցէ իմ կնոջը, սպանեցէք իմ դասակներին, ոչինչ, ես չեմ յուսահատվում, վստահ եմ ապագայ ունենում»:

Այո, ունենալ ապագայ, բայց ինչ ապագայ, այդ միայն Աստուծոյ գիտելով, իսկ չէ ներկան գոյությունը և եթէ դու չես օր չի լայն, որովհետեւ նա չի կրկնում, ինչպէս և չի գիտէ իր ծաղիկը:

Երբ մի մեծ, հզոր ազգ, համբերութեամբ և անսահման թշուառութեամբ անում է իր ծայրագոյն թշուառութիւնները, դա հասկանալի է, քանի որ մեծ ազգերը ունեն և մեծ պաշար հողիկան, ֆիզիկական և նիւթական, և նրանց է միայն վայել համբերութիւնը և ստանալու թիւնը:

Բայց երբ մի փոքրիկ, դարերով հայտնի, ուստի, հոգեպաշտ, անսպասելի, անապահով մի ազգիկ է իր ինտելիգենցիայի, այսինքն, ներքին ընդհանուր ասում է՝ «Ոչինչ», համբերում, եւ ապագայ ունենում, այն ժամանակ թոյլ տուէ՛ք ասել, որ ես դա հերոսութիւն չեմ համարում, այլ բոլորովին հակառակը: Եւ այդ համարում եմ մարդկային զգացումների բնական, եթէ ոչ կատարելապէս մոտենում թիւնը: Եւ այդ համարում եմ ծայրագոյն ստորութեան ներքոյ տալիս ինքնին, հողու և արտի կատարելապէս մասնացում:

Գոտում և աղաղակում են նրանք, որոնք ուզում են ապրել, Լուսն են նշանակում, որոնք կենդանի գիտելներ են: Եւ վա՛յ այն ժողովրդին, որ չի գիտէ ժամանակին արտասովոր և ժամանակին ծիծաղել: Վա՛յ այն ազգին, որի գլխին հարածները թափվում են կարկտի պէս, իսկ դէմքը վրայ չի նկատվում և ոչ մի ցնցում:

Այժմ մեծ ազգերն էլ են գոտում, աղաղակում և յուսահատական ձեւեր արձակում, իսկ մեծը ինքնին միւլ արգելում ենք բոլորը անգամ:

Դա չէ՛ արեւոյ մեղքը: Նրանք չունեն:

Եւ երբեք չեմ մոռանալ մի սոսկալի տեսարան: Երբ մեծը մի քանի աշխարհականներ՝ մի եղբայրացուի հետ ձամբորդում էինք թիւրքերի մի մասում, Չեթկան գիւղի տառապեղ գիւղացիները մեր շուրջը խմբված նկարագրում էին իրանց սոսկալի տանջանքները, Հոգեւոր հայրը, Լուսն, ժպտանալով, նրանց միջոցները:

— Ի՛նչ, այժմ, դուք թիւն Աստուծոյ, այդ բոլոր անցել է, այսուհետեւ դուք երջանիկ պիտի լինէ՛ք:

Չանցաւ մի շաբաթ, քերտերն և կան, Չեթկանը ընտելացրեց արեւ, բնականներն սրբանց կացեցին:

Այժմ նրանք, ի հարկէ, երջանիկ են: Մենք ուսումնասիրեցինք ապագայ թիւնը: Զանալի արեւը թանաք ենք դարձրել և նրանով ենք նկարագրում ապագայ գրական մեր ազգի համար:

Ա՛յ, որքան գիւրդին է և հանելի նստել ապագայ կարեւորներում և բաց երկնքի տակ մերկանգամ, սոված ու ծառաւ, արեւնալուստ թիւրքահային ասել:

«Մենք չենք յուսահատվում, դու էլ մի յուսահատվի՛ր...»

(Մակ) ԾԻՐԱՆԱԶԱՆԻ

Միւսինքն, Հիմա կեանքը գեղեցիկ է նորէն, աղիւսական դպրոցով գեղեցիկութեամբ մը, որուն ժպտում կը տեսնել իր Սիրանոյն մեղամաղձոտ աչքերուն մէջ:

Սիրանոյ. Թեւեռում վրայ կ'օրորեմ դայն... (Կը նայի սեռական անկիւնը... իրեն այնպէս կը թուի որ հոն, միայն ստուերին մէջ, օրորող մը կայ, ծաղկազարդ, մետաքսէ ժապակեմքով, զոր կ'օրորեն կամացուկ, զգուշութեամբ, իրենց վարդամատիկ ձուգեցող: Հայաստանի պահպան հերետաղները...)

Օգոստոս 1915

ԱՐՄԻՆԵՐԿԱՅԻ

ՓԱՆՍԱՏԱՆԵՐԸ

Եւթմիսին 518 զոտոտոսի վերջալոյսը բոսոր է դարձել: Ներսիսեան լճի տիկին փարախած, անգամ են նրանք. սարսափից զարթոյց, արցունքը սառած, մոռացած տուն ու տեղ, կորցրած ամէն ինչ՝ նայում են մեր բոսոր վերջալոյսին, նայում են անյոյս մարմն աչքերով, անէծքը երեսին զսպված շուրթերով: յիշում են արեւ, յիշում աբալայոյ, պոթիկում է հողին, վաղվում, վերթորկում և յուսակալ: Իր ու ճշակտոր գետին տապալում է: Իսկ վերջալոյսը գունատվում է: Եւ լսելի է միայն նրանց հողիկարքի վերջին հնչեցումը:

Սիրանոյ. զգուշացէ՛ք, ինչպէս մոռացութեան մէջ: Թախտում եւ մեղքերի մէջ, թէ ինչպէ՛ք ինքն էլ չը գիտես: Եւ միայն զգուշ ես, որ մի բան ձգում է զեղ զեղի սոսկումի ու զարդանդի ծոցը: Եւ զեղ աւելի և աւելի սոսկալի տեսարան է փնտրում, և ամէն անգամ աւելի ու աւելի մեծ սոսկումի եւ հանդիպում: ամէն մի ցնցման դէպքում միշտ աշխատում եւ մտաբերել մի երազ, մի հալածանքային, որի մէջ նման պատկերի տպագրութեան վերջինում ունենաւ, բայց ամէն անգամ էլ մոռանում եւ, որ սա է միակ սոսկալի երազը, մղձաւանջը:

Գաղափար ու հիւանդ՝ փարախել են նրանք ամէն տեղ, ամէն պատկերով, ամէն առուի եզրին, ամէն ծառի ճյուղ: ամէն ինչ մոռացած, բոլորը միայն հուսահատ են, լալիս, հողի ու ցեխի մէջ թաւալելով, երկնայ ու ծեր, կլնու մարդ ցնցոտիների մէջ վաղում են, մոտենում ամէն անցնող և հոգ աղբաւում: Նրանց օրերով էլ աշուղում մի կտոր հոգ ճաւել: Երկար ու բարակ զաղցած շրջում են նրանք գիւղի փողոցներով, տեսնում են մէկ էլ յարձակվում են նրանք փողոցում կամ զաղաւում նստված ձմերուկի աղաղակ լծակներով վրայ և անսանձար կրծում մինչև վերջ:

Ասա ժխտով ու աղմուկով դալիս են ֆուրգոնները, մոտ է վաղում վարդապետը ընդունելու այդ նորիկ փախտապաններին և հրամայում վեր բերել նրանց, բայց, ո՛վ սարսափ: Եւ շաբաթ ֆուրգոններն մէջ գիւղացիներ են մարդկիկ: Իզդիլիք՝ նրանց կենդանի ֆուրգոն են նստեցրել, և մինչև այստեղ գիւղացիներ են բոլորը, մեղք: ցած են բերում զխանկերը, սոսկում են խոճանքութեան ամբողջական խեղճում է բոլորին, և բոլորն շրթներն են ջրալոյսի պար են դալիս, սոսկալի վրէտից անձայն ու անխոս: Զը կայ դրանից աւելի դարձուրելի տեսարան: Կենդանի միայնակները—երկնայ, կին, տղամարդ— փաթկված գիւղացիներին, երկնայ իր մօր, մայրը երկնային, ամուսնիւ կնոջ, հայրը որդուն: Վայնասունից մաղբիկը ընդ-ընդ են կանգնում, ու անգիտակցութեան անիւնում են այն բոլորին, որոնք միջոցաւ են մեր խեղճ ժողովրդի բնաջնջման մէջ: Անիւնում են և նրանք, բողբոջում անկեղծ, լացական մամ: բողբոջում են իրանց ցնցոտիներով, սովալիւթեամբ, մահաւան ճիւղաներում, հոգեկարգի մէջ...

(Մակ) ԴՕՐ. Ս. ՏԱՇԻՐ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱՆԻՆ

Պոլսեան Ազգ. երկսեռ վարժարանները պիտի բացուին յառաջիկայ երկու շաբթի օր, Սեպտ. 20ին, և դաստիարակութեանը պիտի սկսին կանոնադրապէս: 1915 Սեպտ. 18, Տիգրան Աղբաղապետ

Մ. Գ. ԺԱՄԿԱՆԵԱՆ

Տիգրան. Այսօր մեր գործատուները գոնեւոր բոլոր հայ բանուորները հանգստեցնելու մ'ըրին իրենց մէջ՝ ի նպատակ հայ կամաւորներուն: Գրպանս պարագայ էր, բան մը չունէի տալիք, որքան աւթաւորեմ եղայ, գիտես... Ինչպիսի աւթաւորեմ դարձող հակա անիւն մը չով նստայ, գլուխս ծուռեցրումս վրայ դրի և լացի կայանորէն...

Սիրանոյ. Ինչո՞ւ կ'ամչնաս. քանի որ աղքատ եմ...

Տիգրան. (Լուսնին մը յետոյ) Հայրենիքս ալ աղքատ է, բայց կը մեռնի: Եւ մենք կ'ապրենք դեռ...

Սիրանոյ. (Մտածելով) Ի՞նչ կ'ընենք ընել, քանի որ չունինք:

Տիգրան. Ախր... (Համեստ գործաւորի մը հպարտութեամբ լեցուն է իր հողին: Կ'զգայ իր վերաւոր կուրծքին տակ հին սրտի մը արթնալը, յանկարծակի, մոխիրնեւրու տակէն ցայտող կայծի մը պէս՝ որ հողին կը փոխուի՝ որուն կրակէն կը պայծառանան իր ատենոց ունեցած յեղափոխական երազները: Եւ ինչ է իր անցեալ տարիները երբ խեղճ մ'ունէր կրակի գեղեցիկութեամբ լեցուն Հիմա կ'զգեցնէ զայն, բայց տեսակ մ'օտարութիւն կայ իր և անոր միջև, տեսակ մը ցրտութիւն... Իրենց գլուխները թերթին էջերուն վրայ կը կրկնաւ երկուքն ալ հայրենիքն եկած սրտաճալիկ չունէր: Զեն խոսիլ կուրս իրարմէ զաղտնի, կամացուկ, իւրաքանչիւրն իր աղաղակներով համար վշտի կրակէն:

Սիրանոյ. Վերջին նուէրը... (Եւ լար, լիք ու հայկինք)

(Լամբարին իւղը կը հասնի, սենեակը կը լեցուի խաւարով)

Տիգրան. Ուրիշ իւղ չունի՞ք, Սիրանոյ:

Սիրանոյ. Կը լեցնեմ, չի հասաւ դեռ:

(Երբ կ'ընէ ճրագը տորա, Տիգրան խորհեցում մութին մէջ անոնց վրայ՝ որոնք կը մեռնին հողուն, աղիւսալի և հերոսական մահով, որոնցմէ մէկը պիտի ըլլար ինքն ալ... Սենեակը լուսաւորուեցաւ նորէն: Նստան իրարու ճով առանց խօսելու: Կինը բռնեց իր ամուսինին ձեռքերէն, առաւ զանոնք իրեն ներսուն մէջ:)

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Կը խորհի՛ք, երբոր գայ... Սիրանոյ. (Աչքերը խոնարհած, կարծես ամօթով) Դժբախտ մը պիտի ծնի, քանի որ աղքատ եմ... Ինչո՞ւ տխուր եմ:

Սիրանոյ. Խօսե՛ք, Տիգրան, անոր վրայ... Ի՞նչպէս պիտի մեծցնենք:

Տիգրան. Այսօր մեր գործատուները գոնեւոր բոլոր հայ բանուորները հանգստեցնելու մ'ըրին իրենց մէջ՝ ի նպատակ հայ կամաւորներուն: Գրպանս պարագայ էր, բան մը չունէի տալիք, որքան աւթաւորեմ եղայ, գիտես... Ինչպիսի աւթաւորեմ դարձող հակա անիւն մը չով նստայ, գլուխս ծուռեցրումս վրայ դրի և լացի կայանորէն...

Սիրանոյ. Ինչո՞ւ կ'ամչնաս. քանի որ աղքատ եմ...

Տիգրան. (Լուսնին մը յետոյ) Հայրենիքս ալ աղքատ է, բայց կը մեռնի: Եւ մենք կ'ապրենք դեռ...

Սիրանոյ. (Մտածելով) Ի՞նչ կ'ընենք ընել, քանի որ չունինք:

Տիգրան. Ախր... (Համեստ գործաւորի մը հպարտութեամբ լեցուն է իր հողին: Կ'զգայ իր վերաւոր կուրծքին տակ հին սրտի մը արթնալը, յանկարծակի, մոխիրնեւրու տակէն ցայտող կայծի մը պէս՝ որ հողին կը փոխուի՝ որուն կրակէն կը պայծառանան իր ատենոց ունեցած յեղափոխական երազները: Եւ ինչ է իր անցեալ տարիները երբ խեղճ մ'ունէր կրակի գեղեցիկութեամբ լեցուն Հիմա կ'զգեցնէ զայն, բայց տեսակ մ'օտարութիւն կայ իր և անոր միջև, տեսակ մը ցրտութիւն... Իրենց գլուխները թերթին էջերուն վրայ կը կրկնաւ երկուքն ալ հայրենիքն եկած սրտաճալիկ չունէր: Զեն խոսիլ կուրս իրարմէ զաղտնի, կամացուկ, իւրաքանչիւրն իր աղաղակներով համար վշտի կրակէն:

Սիրանոյ. Վերջին նուէրը... (Եւ լար, լիք ու հայկինք)

(Լամբարին իւղը կը հասնի, սենեակը կը լեցուի խաւարով)

Տիգրան. Ուրիշ իւղ չունի՞ք, Սիրանոյ:

Սիրանոյ. Կը լեցնեմ, չի հասաւ դեռ:

(Երբ կ'ընէ ճրագը տորա, Տիգրան խորհեցում մութին մէջ անոնց վրայ՝ որոնք կը մեռնին հողուն, աղիւսալի և հերոսական մահով, որոնցմէ մէկը պիտի ըլլար ինքն ալ... Սենեակը լուսաւորուեցաւ նորէն: Նստան իրարու ճով առանց խօսելու: Կինը բռնեց իր ամուսինին ձեռքերէն, առաւ զանոնք իրեն ներսուն մէջ:)

Սիրանոյ. Վերջին նուէրը... (Եւ լար, լիք ու հայկինք)

(Լամբարին իւղը կը հասնի, սենեակը կը լեցուի խաւարով)

Տիգրան. Ուրիշ իւղ չունի՞ք, Սիրանոյ:

Սիրանոյ. Կը լեցնեմ, չի հասաւ դեռ:

(Երբ կ'ընէ ճրագը տորա, Տիգրան խորհեցում մութին մէջ անոնց վրայ՝ որոնք կը մեռնին հողուն, աղիւսալի և հերոսական մահով, որոնցմէ մէկը պիտի ըլլար ինքն ալ... Սենեակը լուսաւորուեցաւ նորէն: Նստան իրարու ճով առանց խօսելու: Կինը բռնեց իր ամուսինին ձեռքերէն, առաւ զանոնք իրեն ներսուն մէջ:)

Սիրանոյ. Վերջին նուէրը... (Եւ լար, լիք ու հայկինք)

(Լամբարին իւղը կը հասնի, սենեակը կը լեցուի խաւարով)

Տիգրան. Ուրիշ իւղ չունի՞ք, Սիրանոյ:

Սիրանոյ. Կը լեցնեմ, չի հասաւ դեռ:

(Երբ կ'ընէ ճրագը տորա, Տիգրան խորհեցում մութին մէջ անոնց վրայ՝ որոնք կը մեռնին հողուն, աղիւսալի և հերոսական մահով, որոնցմէ մէկը պիտի ըլլար ինքն ալ... Սենեակը լուսաւորուեցաւ նորէն: Նստան իրարու ճով առանց խօսելու: Կինը բռնեց իր ամուսինին ձեռքերէն, առաւ զանոնք իրեն ներսուն մէջ:)

Սիրանոյ. Վերջին նուէրը... (Եւ լար, լիք ու հայկինք)

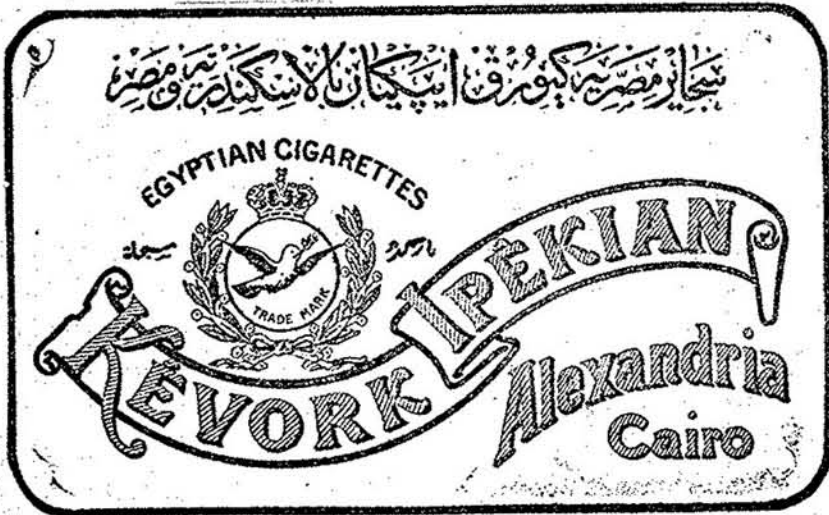
(Լամբարին իւղը կը հասնի, սենեակը կը լեցուի խաւարով)

Տիգրան. Ուրիշ իւղ չունի՞ք, Սիրանոյ:

Սիրանոյ. Կը լեցնեմ, չի հասաւ դեռ:

(Երբ կ'ընէ ճրագը տորա, Տիգրան խորհեցում մութին մէջ անոնց վրայ՝ որոնք կը մեռնին հողուն, աղիւսալի և հերոսական մահով, որոնցմէ մէկը պիտի ըլլար ինքն ալ... Սենեակը լուսաւորուեցաւ նորէն: Նստան իրարու ճով առանց խօսելու: Կինը բռնեց իր ամուսինին ձեռքերէն, առաւ զանոնք իրեն ներսուն մէջ:)

ԳԻՈՐԳ ԻՓԻԿԵԱՆ

ԿԸ ԾԱՌՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԵՐՍԻՍԻԱՆ - ՆԵՐՍԻՍԻԱՆ

Բիւ Սէստրիս, 1 (Յունաց Ալէքսանդրոսի անունով)
18 տարեկ է վեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եմ: Ներկի, զարդա- նկարի, նշանատախտակի (ժապէլա), իւղանկար պատկերներու և լուս- սանկարական ֆոներու վերաբերե- եալ կատարած աշխատութիւններու քովս գործ թողուցած եմ Եւրոպացի յաճախորդներու: Գիններս՝ միշտ Ա- ռաքներէն սուղ, իսկ եւրոպացի արհեստակիցներէն աժան են:

ՏՕՔԹ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄԱՐՈՅԺ

ՄՈՒՍԹԻ, ՇԱՐՊ ԵՆ
Քէլէֆօն, ԹԻԻ 10, ԿԱԶԻԻԲԻ
Քէլէֆօն, ԹԻԻ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունի առա- ւօտեան ժամը 8-ին մինչև իրիկուն ժամը 7-ը:

Ականանքը կը մաքրէ ու կը քա- չէ առանց ցաւի: Ականանքու հա- մար ոսկիէ, քառուռէ կամ Ամերիկե- եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տե- սակ նիւթերէ քուրօն կը չինէ ա- ռանց զսպանակի կամ քիմքի վրայ բռն մը գնելու:

Բոլոր գործերը մաքուր եւ խղճի մտօք կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անգամ մը ծախսելով կ'ազատի ակունքներու անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ կ'ապրի:

Գինները խիստ չափաւոր են: Մաս- նաւոր ակունքի դեղեր ալ կը դրը- ուին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻԱԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԵԼԷԲՏԻԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԻԵԱՆ - ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԳԱԶԻԲԻ

Օրերայի հրապարակ, Կալուած Զօկեպի
Թիւ: 360 23.56

Կ'ստանանք ղեկավարներ եւ քարա- կան լոյսի և օդային կազմի Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառու մէջն տեսակ լոյս արտադրող արտադրանքներու: Խնամուալ աշխատութիւն, խիստ չափաւոր գին:

ԲԱՍՏՈՐԸ ՆԱԼՔԱՅԻՐ
(PASTILLES NALTY)

ԲՈՒԼԱՆՏԻԿ

Յի չափ կարեւոր ամէն անգի համար Գնորթութիւն ունիս թէ փորձարու- թիւն, ստամոքսի տկարութիւն թէ ան- մարտողութիւն, ջերմք կը տառապիս թէ անքունութիւն, հարբէր ունիս թէ յօղացաւ:

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման: Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդու- թիւններու, որոնք մանրամասնութեամբ են յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւ- ռաքանչիւր տուփի հետ:

Գիններն են շատ աժան Ե.Ղ. Տփիկը (որ կը պարունակէ 67 հատ) 10 Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տփիկ) 20 Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին զրկել նաեւ երկու զրէ:

Ամերիկեան այս դեղահատիկը պատ- րաստուած է յայտնի բոլորներու եւ ար- մատներու հիւթէն եւ օդակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կանոններէ: Անհնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ վերջ միայն ստանանք է եղիպտոսի բնորոշութիւնը անհնապէս թիւնը: ԳԱՐԱՆՏԵԱՆ ԹՈՒՄԱՆ, որուն կարելի է ղրկել, փոքր թէ մեծաքանակի համար, անձամբ կամ քարք փոստով հետեւեալ հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)
c/o Ecole Arménienne
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՇՐԱՅՆԻ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ
Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ
ՀԱԳՈՒՍՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈՔՐԻԿ ԱՂԶԱՆՑ
ՇՐԱՅՆԵԱՆՆԵՐ, ՊԼԱՌՆԵՐ
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներ, գլխանցներ, շապիկներ, հոսեղեմներ, ձեռնացներ, կաշեայ առարկաներ, կօշիկներ, ներմակեղեմներ, համադրու- քեանց պիտոյներ եւ անոյիներ առաւ մքեր:

Գինները յոյժ չափաւոր եւ անկրկնելի:

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, ԾԽԽՈՏԻ
Եւ Եգիպտական սիկարէրներու

ԿԱՍՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐԲ

ԶԱԿԱԶԻԿ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւուած են իր Ապուրիկմա (Ասոյ) Ծխախոտներ եւ Սիկարէրներ

ԴԵՐԶԱԿՈՒՀԻ

ԱՂԱԿԻՆ ՄԱՐԿԱՐԵԱՆ

Պապ-Սիքա, Սալ-Ել-Խալիլ, քիւ 159

Ամենավերջին նորաձեւութեամբ կը կարէ ձեւաւոր ու շէք հագուստներ եւ կ'աւան- դէ ձեւադիւրութեան դասեր Եւրոպական մեթոտով:

ԴԻՐԱՄԱՏԵԼԻ ԴԻՆԵՐ

Մեկ անգամ այցիկեցի եւ գոհ պիտի մնամ:

ԴԵՂԱՐԱՆ ԱԼՊԻՈՆ

Թիւֆիզ փաւա քիւ 29 Աղեքսանդրիա

Անգլ. պահականցին մօտ

Թիւ: 360 24-95

Դեղադրժ Ս. ՊՈՂՈՍԵԱՆ կը ծա- նուցանէ յարգոյ հայ հասարակութեան, բացումը իր նորահաստատ ԱԼՊԻՈՆ ԴԵ- ՂԱՐԱՆԻՆ, թարմ դեղերու ճոխ մթեր- լով մը: Դեղերը կը պատրաստուին ա- մենամեծ խնամքով եւ ըստ կարելւոյն ա- ժան, իսկ վկայեալ աղքատաց դեղերը առանց շահու:

ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ ունի ամէն ժա- մանակ տրամադրուի մասնագէտ բժիշկ- ներ ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար: ԱԼՊԻՈՆ ԴԵՂԱՐԱՆը յաճախեցի փո- յանակ օտարներուն, եւ գոհ պիտի մնամ:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՎԱՄԵԱՆ

ԳԱՐԻԴԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵԾԱՐԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՐԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, Միսր ՄիթոնԱԼԼԻ փողոց քիւ 40
(Արքայի մզկիթին դէմը)

Թիւ: 360 քիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթաթէ թէ Աղեքսանդրիայ եւ թէ Ռամլէի մէջ ՄԱՆԹԱՇԵՅԻ հարազատ առևտրական եւ ամերիկեան թիթուր, չափաւոր դիւնդով:

Ապրանքները օրը օրին կը յանձ- նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:

ԴԻՄԵՏԵՐ ԵՒ ԴՈՂ ՊԵՏԻ ՄԵԱՐ:

ՊԱՆԵ ՏՕՐՈՍ
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագումար՝ ամբողջական վճարուած
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնական ՍԵՐԵՐ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գա- հիրէ, Սեյանիկ-Իզմիր, Գործակալութիւն Ներ Միսրի, Մանասթըր, Սեբէլ եւ Զակազիկ, Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Պեր- կամա, Մադրիսա եւ Սոմա:

ՊԱՆԵ մ'ՕՐԻՄԱՆ կը կատարէ սեղա- նաւորական ամէն տեսակ դարձողու- թիւններ:

ՊԱՆԵ մ'ՕՐԻՄԱՆ կ'ընդունի դրամա- կան աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով:

Հարբերին 3 Ի տես վճարելի
» 3,50 9 միսէն »
» 4 1 տարեկէն »
» 5 5 տարեկէն եւ աւելի վճ.
Նոյնպէս՝ խնայողութիւնը քաջալը- բելու համար հաստատուած է Փոքր Խնայո- ղութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի Ե. Ղ. 20-էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հա- բերբին 1 տոկոսով:

Ա. Ն. ՕՏԱՊԱՆՅԱՆ
ԵՒ ԸՆԴԻ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Հաստատուած 1902

Դահլիճ, Սթրէ Կեսիսկ

Կը վաճառուին ամէն տեսակ կեդրոնական, բրդեղեմ, բամպակե- ղեմ, սպածոյ, պաթիս, գէժիւր, մասաթում եւ մանաւանդ դերմակ- ներու պիտոյներ, մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ:

Ներածուած ուղղակի եւրոպա- յէն: Ապրանքներու տոկոսներով եւ գիններու չափաւորութեան մա- սին արդէն իսկ համբաւ ստացած այս վաճառատունը կ'արժէ անդամ ըլլալ այցելել:

առիթմն օգտուեցէք

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՌՕՄԱ
Banco di Roma

Հաստատուած 1880ին

Դրամագումար, 200,000,000 ֆրանք ամբողջական վճարեալ

ԸՆԴԻ. ԿԵՐՈՒՆԱՏԵԼԻ — ՀՈՒՄ

Կեդրոնական. — Բարիզ, ձէնովա, Նաբլի, Թուրին, Ֆիորենցա, Աղեքսան- փիա, Կ. Պօլիս, Պարիզ, Գահիրէ, Մալթա, Աթին, Երուսաղէմ, Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՅԻՂՔ

Ապա	Ճարա Սապ	Քիւրթոյ
Ապանո լազիպէլ	Ճեքմ	Սիւն
Արք	Ճոսան	Սուպիար
Արքանո	Ճարապի	Քարապիտ
Պէնդադ	Ճոսիստ	Քիւրթ
Պրայիան	Լուրա	Քարթ. Անունիաթա
Սոնիլ Գաթիլի	Մոնովի	Վէլիթի
Դանիլ	Մոնովան	Վիարմիո
Դայիլ Նուփ	Սրայիլի	Վիթիպո
Դորնիլ Թարքուն	Սրայիլի	
Էրնա	Բայիլիլի	

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'զարդի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արժե- թողութիւն. վրայ ալանա, եւրոպայի եւ եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրաւ փոխով, չէր եւ չէրք տը քրէտի, ներազար վճարուած, եգիպտոսի եւ եւրոպայի վրայ պարտաւորութիւններու գանձում, Կորսններու եւ փոխաւանութեան շահուած պարգեւներու գանձում, եւրոպայի եւ եգիպտոսի մէջ պարտքի հրամաններու գործողութիւն, Արժեթիւններու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ ավանքի գործողութիւն:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որք ուզուած պայմանաժա- մով վճարելի:

ՊԱՆԹՈ ՏԻ ՐՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթեքաթիոնի համբաւուած քրմութիւններ, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յաճախորդ- լիքուն:

ԵՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՏՈՒԿ

Մանուկը Աղեքսանդրիայ 3 միսէն քաղց

ՍԱԿԱՐԱՆ

17 Սեպտեմբեր 1915

ԲԱՄԱԿ	Բացում	Փակում
Նոյ.	17 1/4	17 3/16
Յունիար	17 3/4	17 15/32
Մարտ	18 3/32	17 13/16

ԲԱՄԱԿԻ ՀՈՒՆՏ

Նոյ-ճեկ. 90 20/40 89 20/40

ԱՐՅԵՈՂՔ

Դրէսի Ժոսիսի 1886	Ֆր. 291.—
» » 1903	» 235.—
» » 1911	» 244-50
Բուսիլի երկաթուղի	» 128.—
Բանաւա	» 88.—